Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 11 september 2025 *

”Begäran om förhandsavgörande – Jordbruk – Den gemensamma organisationen av marknaden för vin – Gemenskapsregler om skydd för vinbeteckningar – Förordning (EG) nr 1493/1999 – Artikel 54 – Kvalitetsviner framställda i specificerade områden (kvalitetsviner fso) – Förordning (EG) nr 479/2008 – Artiklarna 43.2 och 51 – Förordning (EG) nr 1234/2007 – Artiklarna 118k.2 och 118s – Förordning nr 1308/2013 – Artiklarna 101.2 och 107 – Skydd enligt unionsrätten för kvalitetsviner fso erkända enligt nationell rätt – Konflikt mellan en skyddad vinbeteckning och ett äldre välkänt varumärke innehållande ett ord som är identiskt med nämnda beteckning – Påstått vilseledande beteckning – Övergångsordning – Automatiskt förlängning av skyddet – Reglerna om skydd är av heltäckande karaktär – Rättssäkerhet”

I mål C-341/24,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Corte suprema di cassazione (Cour de cassation, Italien) genom beslut av den 8 maj 2024, som inkom till domstolen den 8 maj 2024, i målet

Duca di Salaparuta SpA

mot

Ministero dell’Agricoltura, della Sovranità alimentare e delle Foreste,

Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta,

Baglio Gibellina Srl,

Cantina Giacco Soc. coop. agricola,

Madonna del Piraino Soc. coop. agricola,

ytterligare deltagare i rättegången:

Botte di Vino di VH & C. Snc,

Baglio San Vito Srl, i likvidation

Romeo Vini di CZ & C. Sas,

* Rättegångsspråk: italienska.

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden C. Lycourgos samt domarna S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei och N. Fenger (referent),

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Duca di Salaparuta SpA, genom S. de Bosio, R. Vaccarella och G. Vecchione, avvocati, och D. Philippe, avocat,

– Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta, Baglio Gibellina Srl och Madonna del Piraino Soc. coop. agricola, genom F. Pacciani och S. Parlatore, avvocati,

– Italiens regering, av G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av M. Auciello och M. Di Benedetto, avvocati dello Stato,

– Portugals regering, genom P. Barros da Costa, J. Ramos och A. Ribeiro de Almeida, advogados,

– Europeiska kommissionen, genom L. Di Masi, M. Konstantinidis och F. Thiran, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 3 april 2025 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av rådets förordning (EG) nr 1493/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin (EGT L 179, 1999, s. 1), rådets förordning (EG) nr 479/2008 av den 29 april 2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin, om ändring av förordningarna (EG) nr 1493/1999, (EG) nr 1782/2003, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 3/2008 samt om upphävande av förordningarna (EEG) nr 2392/86 och (EG) nr 1493/1999 (EUT L 148, 2008, s. 1), rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden) (EUT L 299, 2007, s. 1), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 491/2009 av den 25 maj 2009 (EUT L 154, 2009, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1234/2007), och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 2013, s. 671).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan bolaget Duca di Salaparuta SpA och Ministero dell'Agricoltura, della Sovranità alimentare e delle Foreste (ministeriet för jordbruk, livsmedelsförsörjning och skogsbruk, Italien), Consorzio volontario di tutela dei vini DOC Salaparuta (frivilligt konsortium för skydd av viner DOC Salaparuta, Italien) och bolagen Baglio Gibellina Srl, Cantina Giacco Soc. coop. agricola, Madonna del Piraino Soc. coop. Agricola, Botte di vino di VH & C. snc, Baglio San Vito Srl. i likvidation och Romeo Vini di CZ -C. Sas, angående en ansökan om upphävande och/eller ogiltigförklaring av registreringen på unionsnivå av den skyddade ursprungsbeteckningen ”Salaparuta” och erkännandet i italiensk rätt av ordet ”Salaparuta” som kontrollerad ursprungsbeteckning, med motiveringen att dessa beteckningar skulle medföra en risk för konflikt med de äldre välkända varumärken som registrerats för viner och som Duca di Salaparuta är innehavare av och vilka innehåller samma ord som dessa beteckningar.

Tillämpliga bestämmelser

Internationell rätt

Pariskonventionen

3 Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten undertecknades i Paris den 20 mars 1883, reviderades senast i Stockholm den 14 juli 1967 och ändrades den 28 september 1979 (*United Nations Treaty Series*, vol. 828, nr 11851, s. 305) (kallas nedan Pariskonventionen). Samtliga medlemsstater i Europeiska unionen är parter i konventionen.

4 Artikel 10a i Pariskonventionen har följande lydelse:

”1) Unionsländerna är pliktiga att tillförsäkra dem, som tillhör något unionsland, verksamt skydd mot illojal konkurrens.

2) Varje konkurrenshandling, som strider mot god affärssed, utgör en handling av illojal konkurrens.

3) Särskilt skall förbjudas:

i) alla handlingar av beskaffenhet att, genom vilket medel det vara må, framkalla förväxling med en konkurrents företag, varor eller verksamhet inom industri eller handel;

…

iii) angivelser eller påståenden, vilkas användning i affärsverksamhet är ägnad att vilseleda allmänheten rörande varors beskaffenhet, framställningssätt, egenskaper, användbarhet eller myckenhet.”

Madridöverenskommelsen

5 I artikel 3a i Madridöverenskommelsen angående undertryckande av oriktiga eller vilseledande ursprungsbeteckningar på handelsvaror av den 14 april 1891, i dess senaste lydelse i Stockholm den 14 juli 1967 (*United Nations Treaty Series*, vol. 828, nr 11848, s. 163) (nedan kallad Madridöverenskommelsen), föreskrivs följande:

”De länder, på vilka denna överenskommelse är tillämplig, förbinder sig likaledes att förbjuda användande, med avseende på försäljning, skyltning eller utbjudande av varor, av alla beteckningar, som har karaktären av ett offentliggörande och är ägnade att vilseleda allmänheten angående varors ursprung, genom att låta dem förekomma på skyltar, annonser, räkningar, vinlistor, affärsbrev och -dokument eller andra affärsmeddelanden.”

TRIPs-avtalet

6 Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (nedan kallat TRIPs-avtalet) utgör bilaga 1 C till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), vilket undertecknades i Marrakech den 15 april 1994 och godkändes genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3). Parterna i TRIPs-avtalet är medlemmarna i WTO, däribland alla medlemsstater i unionen liksom unionen i sig.

7 I artikel 2.1 i TRIPs-avtalet, som ingår i del I i detta, föreskrivs följande:

”Beträffande delarna II, III och IV i detta avtal skall medlemmarna uppfylla artiklarna 1–12 och 19 i Pariskonventionen.”

8 I artikel 22.1 i avtalet, som ingår i del II, föreskrivs följande:

”Med uttrycket ’geografiska ursprungsbeteckningar’ avses i detta avtal beteckningar som anger att en vara har sitt ursprung i en medlems territorium, eller i en region eller ort inom detta territorium, om varans egenskaper, rykte eller andra karaktäristiska egenskaper i huvudsak kan hänföras till dess geografiska ursprung.”

Unionsrätt

Förordning nr 1493/1999

9 Artikel 52.1 i förordning nr 1493/1999 stadgade följande:

”Om en medlemsstat använder namnet på ett specificerat område för att beteckna ett kvalitetsvin fso eller, i förekommande fall, ett vin avsett för framställning av ett sådant kvalitetsvin fso, får detta namn inte användas för att beteckna produkter från vinsektorn som inte härrör från det området och/eller produkter som inte betecknas med det namnet i enlighet med bestämmelserna i relevanta gemenskapsregler eller nationella regler. …

…”

10 Artikel 54 i denna förordning hade följande lydelse:

”1. Med kvalitetsviner framställda i specificerade områden (kvalitetsviner fso), skall avses viner som uppfyller bestämmelserna i denna avdelning samt de gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser som antas i detta avseende.

…

4. Medlemsstaterna skall till [Europeiska] kommissionen överlämna den förteckning över kvalitetsviner fso som de har godkänt, med angivande av, för vart och ett av dessa kvalitetsviner fso, närmare uppgifter om de nationella bestämmelser som reglerar framställningen av dessa viner.

5. Kommissionen skall offentliggöra förteckningen i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.”

11 I bilaga VII till nämnda förordning föreskrevs följande i punkt F, med rubriken ”Märkesnamn”:

”…

2. Genom undantag från punkt b i första stycket i punkt 1 får innehavaren av ett registrerat varumärke för ett vin eller en druvmust som är identisk med

– namnet på en geografisk enhet mindre än ett specificerat område som används för att beteckna ett kvalitetsvin fso, eller

– namnet på en geografisk enhet som används för att beteckna ett bordsvin som betecknas genom en geografisk beteckning, eller

– namnet på ett importerat vin som betecknas genom en geografisk beteckning,

fortsätta att använda detta varumärke fram till och med den 31 december 2002, även om han inte har rätt till detta namn enligt punkt 1 första stycket, under förutsättning att varumärket

a) registrerades senast den 31 december 1985 av den behöriga myndigheten i en medlemsstat enligt gällande rätt vid tidpunkten för registreringen, och

b) faktiskt har använts utan avbrott sedan registreringen och fram till den 31 december 1986, eller om registreringen skedde före den 1 januari 1984, åtminstone sedan sistnämnda datum.

Dessutom får innehavaren av ett välkänt och registrerat märkesnamn för ett vin eller en druvmust som innehåller ord som är identiska med namnet på ett specificerat område eller namnet på en geografisk enhet som är mindre än ett specificerat område, fortsätta att använda detta märkesnamn, även om han inte har rätt till detta namn enligt punkt 1, om märkesnamnet överensstämmer med den ursprungliga innehavarens eller den ursprungliga namnupplåtarens identitet, under förutsättning att märkesnamnet registrerades minst 25 år före producentmedlemsstatens officiella erkännande av ifrågavarande geografiska namn, i enlighet med gemenskapens relevanta bestämmelser för kvalitetsviner fso och att märkesnamnet faktiskt har använts utan uppehåll.

De märkesnamn som uppfyller villkoren i första och andra stycket får inte åberopas mot användningen av de namn på geografiska enheter som används för att beteckna ett kvalitetsvin fso eller ett bordsvin.

…”

Förordning nr 479/2008

12 Förordning nr 1493/1999 upphävdes genom förordning nr 479/2008. Enligt artikel 129.2 e i sistnämnda förordning skulle kapitel IV i avdelning III tillämpas från och med den 1 augusti 2009 om inte annat fastställdes i en förordning som skulle antas i enlighet med förfarandet i artikel 113.1 i förordningen.

13 Det angavs i skäl 5 i förordning 479/2008 att ”gemenskapsordningen för vinsektorn [bör] förändras i grunden”.

14 I skäl 36 i samma förordning angavs följande:

”Med hänsyn till rättssäkerheten bör de ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar som redan finns i gemenskapen undantas från ny granskning. Berörda medlemsstater bör dock förse kommissionen med den grundläggande information och de rättsakter som ligger till grund för deras erkännande på nationell nivå. Om de inte gör det ska de förlora sin skyddade ursprungsbeteckning eller skyddade geografiska beteckning. Med hänsyn till rättssäkerheten bör möjligheterna att återkalla befintliga ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar vara begränsade.”

15 Artikel 43 i förordningen har rubriken ”Grunder för att avslå en ansökan om skydd”. Artikel 43.2 föreskrev följande:

”En beteckning får inte skyddas som ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning om detta med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé skulle kunna vilseleda konsumenten om vinets rätta identitet.”

16 I artikel 46 i samma förordning föreskrevs följande:

”Kommissionen ska upprätta och föra ett elektroniskt register över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar för vin som ska vara tillgängligt för allmänheten.”

17 Artikel 50 i förordning nr 479/2008, med rubriken ”Avregistrering”, föreskrev följande:

”På kommissionens initiativ eller på motiverad begäran av en medlemsstat, ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse, får det i enlighet med förfarandet i artikel 113.2 fattas beslut om att dra in skyddet av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning om villkoren i motsvarande produktspecifikation inte längre är uppfyllda.

…”

18 Artikel 51 i denna förordning, med rubriken ”befintliga skyddade vinbeteckningar”, hade följande lydelse:

”1. De vinbeteckningar som är skyddade enligt artiklarna 51 och 54 i förordning [nr 1493/1999] och artikel 28 i kommissionens förordning (EG) nr 753/2002 av den 29 april 2002 [om vissa tillämpningsföreskrifter till rådets förordning (EG) nr 1493/1999 när det gäller beteckning, benämning, presentation och skydd av vissa vinprodukter (EUT L 118, s. 1)] ska automatiskt vara skyddade enligt den här förordningen. Kommissionen ska föra in dem i det register som avses i artikel 46 i den här förordningen.

…

4. Artikel 50 ska inte tillämpas på sådana befintliga skyddade vinbeteckningar som avses i punkt 1.

Det får, på kommissionens initiativ och i enlighet med förfarandet i artikel 113.2, till och med den 31 december 2014 fattas beslut om att dra in det skydd för befintliga skyddade vinbeteckningar som avses i punkt 1 om de inte uppfyller villkoren i artikel 34.”

19 Förordning 479/2008 upphävdes genom rådets förordning (EG) nr 491/2009 av den 25 maj 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning) (EUT L 154, 2009, s. 1), som ändrade förordningen om en samlad marknadsordning med verkan från och med den 1 augusti 2009.

20 Enligt artikel 3.1 andra stycket i förordning nr 491/2009 ska hänvisningar till den upphävda förordningen, det vill säga förordning nr 479/2008, anses som hänvisningar till förordning nr 1234/2007 och ska läsas enligt jämförelsetabellerna i bilaga XXII till sistnämnda förordningen.

Förordning nr 1234/2007

21 Förordning nr 1234/2007 har således, med tillämpning av förordning nr 491/2009 och med verkan från och med den 1 augusti 2009 införlivat förordning nr 479/2008.

22 Artikel 118k i förordning nr 1234/2007 har rubriken ”Grunder för att avslå en ansökan om skydd”. Artikel 118k.2 föreskrev följande:

”En beteckning får inte skyddas som ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning om detta med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé skulle kunna vilseleda konsumenten om vinets rätta identitet.”

23 Artikel 118n i denna förordning hade följande lydelse:

”Kommissionen ska upprätta och föra ett elektroniskt register över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar för vin som ska vara tillgängligt för allmänheten.”

24 Artikel 118r i förordningen, med rubriken ”Avregistrering”, hade följande lydelse:

”Kommissionen får … fatta beslut om att dra in skyddet av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning om villkoren i motsvarande produktspecifikation inte längre är uppfyllda.

…”

25 Artikel 118s i denna förordning, med rubriken ”Befintliga skyddade vinbeteckningar”, hade följande lydelse:

”1. De vinbeteckningar som är skyddade enligt artiklarna 51 och 54 i förordning … nr 1493/1999 och artikel 28 i förordning … nr 753/2002, ska automatiskt vara skyddade enligt den här förordningen. Kommissionen ska föra in dem i det register som avses i artikel 118n i den här förordningen.

…

4. Artikel 118r ska inte tillämpas på sådana befintliga skyddade vinbeteckningar som avses i punkt 1.

Kommissionen får, på eget initiativ och i enlighet med förfarandet i artikel 195.4, till och med den 31 december 2014 fatta beslut om att dra in det skydd för befintliga skyddade vinbeteckningar som avses i punkt 1 om de inte uppfyller villkoren i artikel 118b.”

Förordning nr 1308/2013

26 Enligt artikel 230.1 första stycket i förordning nr 1308/2013 ska förordning nr 1234/2007 upphöra att gälla, med undantag för de bestämmelser som enligt artikel 230.1 andra stycket, 203.2 och 230.3 i förordning nr 1308/2013 ska fortsätta att gälla. Det framgår av artikel 232.1 andra stycket i den förordningen att den ska tillämpas från och med den 1 januari 2014, utan att det påverkar tillämpningen av de särskilda bestämmelser som föreskrivs i nämnda artikel 232.

27 Artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 stadgar följande:

”Ett namn får inte skyddas som ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning om detta med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé skulle kunna vilseleda konsumenten om vinets rätta identitet.”

28 I artikel 104 i förordningen föreskrivs följande:

”Kommissionen ska upprätta och föra ett elektroniskt register över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar för vin som ska vara tillgängligt för allmänheten. …”

29 Artikel 106 i förordningen föreskriver följande:

”Kommissionen får, på eget initiativ eller på motiverad begäran av en medlemsstat, ett tredjeland eller en fysisk eller juridisk person som har ett legitimt intresse, anta genomförandeakter, för att dra in skyddet av en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning om villkoren i motsvarande produktspecifikation inte längre är uppfyllda.

…”

30 Artikel 107.1 och 107.3 i samma förordning har följande lydelse:

”1. De vinnamn som avses i artiklarna 51 och 54 i … förordning … nr 1493/1999 och artikel 28 i … förordning … nr 753/2002 ska automatiskt vara skyddade enligt den här förordningen. Kommissionen ska föra in dem i det register som avses i artikel 104 i den här förordningen.

…

3. Artikel 106 ska inte tillämpas på sådana befintliga skyddade vinnamn som avses i punkt 1 i denna artikel.

Kommissionen får på eget initiativ, till och med den 31 december 2014, anta genomförandeakter för att dra in det skydd för befintliga skyddade vinnamn som avses i punkt 1 i denna artikel om de inte uppfyller villkoren i artikel 93.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

31 Duca di Salaparuta är ett vinodlingsbolag med säte på Sicilien (Italien) som är innehavare av flera nationella varumärken och unionsvarumärken, varav flera innehåller ordet ”Salaparuta”.

32 Den 13 juli 1989 registrerades kännetecknet ”Salaparuta” som nationellt varumärke (nr 511337). Den 25 oktober 2000 registrerades detta kännetecken även som EU-ordmärke, för varor i klass 33 i Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid varumärkesregistrering av den 15 juni 1957, med ändringar och tillägg (alkoholhaltiga drycker). Dessa varumärken har sedan dess förnyats.

33 Saluföringen av viner under varumärkena Salaparuta har inget samband med kommunen Salaparuta (Italien), belägen på Sicilien. Duca di Salaparuta är nämligen etablerat utanför den kommunen, och de druvor som används härrör inte därifrån.

34 Genom dekretet ”Riconoscimento della denominazione di origine controllata dei vini ’Salaparuta’ e approvazione del relativo disciplinare di produzione” (dekret om erkännande av den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Salaparuta” och godkännande av motsvarande produktspecifikation) (GURI nr 42 av den 20 februari 2006) erkändes på nationell nivå den kontrollerade ursprungsbeteckningen ”Salaparuta” (nedan kallad DOC Salaparuta), vilken syftar till att beteckna och skydda en rad viner som framställts av druvor från vinodlingar belägna inom Salaparuta kommun.

35 Skyddet för dessa viner har därefter utvidgats på unionsnivå. Det framgår särskilt av handlingarna i målet att kommissionen, i enlighet med artikel 54.4 i förordning nr 1493/1999, offentliggjorde en förteckning över kvalitetsviner fso innehållande DOC Salaparuta den 8 augusti 2009 i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EUT C 187, 2009, s. 1) och att denna DOC, med verkan från och med den 1 augusti 2009, fördes in i det elektroniska registret över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar avseende vin, såsom skyddad ursprungsbeteckning PDO-IT-A0795 (nedan kallad AOP Salaparuta).

36 Den 8 februari 2016 väckte Duca di Salaparuta talan vid Tribunale di Milano (Domstolen i Milano, Italien) och yrkade bland annat att AOP Salaparuta och DOC Salaparuta skulle förklaras ogiltiga, med motiveringen att dessa beteckningar är vilseledande och att de under alla omständigheter påverkar dels varumärket Salaparuta, som är registrerat för vin och innehåller ett ord som är identiskt med nämnda beteckningar, dels de andra varumärken som detta bolag innehar, vilka innehåller samma ord, och att de av bolaget anses vara välkända.

37 Genom dom av den 16 februari 2021 ogillade nämnda domstol överklagandet med motiveringen att konflikten mellan den skyddade beteckningen ”Salaparuta” och det äldre varumärket med samma namn skulle avgöras på grundval av regeln om att den skyddade beteckningen ska ha företräde framför detta varumärke, dock utan att detta påverkade möjligheten för innehavaren av nämnda varumärke att fortsätta att använda det på vissa villkor.

38 Duca di Salaparuta överklagade domen i första instans till Corte d’appello di Milano (Appellationsdomstolen i Milano, Italien), som genom dom av den 5 maj 2023 fastställde domen i första instans. Nämnda domstol fann i huvudsak att de vinbeteckningar som var skyddade enligt bestämmelserna i förordning nr 1493/1999 automatiskt hade beviljats skydd genom erkännande av en skyddad ursprungsbeteckning på unionsnivå. Nämnda domstol fann att konflikten mellan DOC Salaparuta och det äldre varumärke som innehöll ett ord som var identiskt med denna beteckning skulle lösas på grundval av förordning nr 1493/1999, särskilt punkt F.2 b i bilaga VII till förordningen, vilken var i kraft när denna skyddade vinbeteckning erkändes på nationell nivå. I denna bilaga fastställdes nämligen ett kriterium för den skyddade beteckningens företräde framför detta varumärke, utan att det påverkade möjligheten för varumärkesinnehavaren att under vissa förutsättningar fortsätta att använda varumärket.

39 Duca di Salaparuta överklagade den domen till Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen, Italien), som är den hänskjutande domstolen, och gjorde gällande att förordning nr 1493/1999 inte reglerar sådana konflikter.

40 Duca di Salaparuta har hävdat att AOP Salaparuta, i motsats till vad appellationsdomstolen slog fast, genom att offentliggöras ersatte DOC Salaparuta. Med hänsyn till dagen för införandet av AOP Salaparuta i registret ”E-Bacchus”, det vill säga den 1 augusti 2009, ska artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 eller artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 tillämpas. Dessa bestämmelser utesluter emellertid skydd för en beteckning när konsumenterna, med hänsyn till ett äldre varumärkes anseende och renommé, skulle kunna vilseledas om det aktuella vinets identitet. Sökanden har dessutom hävdat att den, med hänsyn till de villkor som föreskrivs i punkt F 2 andra stycket i bilaga VII till förordning nr 1493/1999, är förhindrad att använda varumärket Salaparuta, som det är innehavare av, trots att det samexistenssystem som föreskrivs i denna bestämmelse är tillämpligt.

41 Den hänskjutande domstolen har för det första angett att det är viktigt att fastställa vilket skyddssystem som är tillämpligt i en situation där det föreligger en konflikt mellan å ena sidan välkända varumärken, registrerade år 1989, och å andra sidan en vinbeteckning, skyddad på nationell nivå år 2006 och innehållande ett ord som är identiskt med det som ingår i dessa varumärken, följt av offentliggörande och registrering på unionsnivå år 2009.

42 Den hänskjutande domstolen vill i detta avseende få klarlagt om DOC Salaparuta ska anses ha fortsatt verkan och bestämmelserna i punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till förordning nr 1493/1999 således är tillämpliga, eller om detta nationella skydd tvärtom ska anses ha ersatts av ett erkännande på unionsnivå av AOP Salaparuta, vilket i så fall innebär tillämpning av

artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, eller motsvarande bestämmelser i artikel 118k i förordning nr 1234/2007 eller artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013, avseende registreringshinder för en beteckning i ett fall där skyddet, med hänsyn till ett äldre varumärkes anseende och renommé, kan vilseleda konsumenten om det ifrågavarande vinets rätta identitet.

43 För det andra vill den hänskjutande domstolen, för det fall förordning nr 1493/1999 är tillämplig, få klarlagt om det skyddssystem som föreskrivs i denna förordning är fullständigt, eftersom det omfattar alla fall av samexistens mellan olika kännetecken, däribland skyddade vinbeteckningar, eller om konflikten mellan ett välkänt vinvarumärke och en senare beviljad skyddad beteckning som innehåller ett ord som är identiskt med detta varumärke kan lösas på grundval av den allmänna principen att särskiljande kännetecken inte ska vara vilseledande.

44 Under dessa omständigheter beslutade Corte suprema di cassazione (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Omfattas registreringar av skyddade beteckningar i vinsektorn, för beteckningar som redan existerade när förordning nr 1234/2007 trädde i kraft, senare ersatt av förordning nr 1308/2013, såsom den skyddade ursprungsbeteckningen ’Salaparuta’ av den 8 augusti 2009 – vad gäller registreringshindret i form av ett äldre varumärke som med hänsyn till dess anseende och renommé skulle kunna medföra att den aktuella skyddade ursprungsbeteckningen/geografiska beteckningen blir vilseledande (’skulle kunna vilseleda konsumenten om vinets rätta identitet’) – av artikel 43.[2] i förordning (EG) nr 479/2008, rättare sagt [artikel] 118k i förordning nr 1234/2007 (senare artikel 101.[2] i förordning nr [1308]/2013), enligt vilken en skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning inte ska skyddas om detta ’med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé’ skulle kunna vilseleda konsumenten, eller ska det genom tillämpning av rättssäkerhetsprincipen (EU-domstolens dom av den 22 december 2010, C-120/08, Bavaria, EU:C:2010:798), enligt vilken faktiska omständigheter normalt, om inget uttryckligen talar för motsatsen, ska bedömas mot bakgrund av de rättsregler som gällde när omständigheterna inträffade, antas att den nämnda bestämmelsen inte är tillämplig på beteckningar som redan var skyddade på nationell nivå före registreringen på unionsnivå, med den följden att det tidigare gällande regelverket i förordning (EG) nr 1493/1999 är tillämpligt och att konflikten mellan den aktuella ursprungsbeteckningen och det äldre varumärket ska lösas i enlighet med punkt F.2 b i bilaga VII till denna förordning?

2) För det fall den första tolkningsfrågan besvaras med att förordning nr 1493/1999 ska tillämpas på de faktiska omständigheterna i det nationella målet, innehåller då regelverket i [punkt F i bilaga VII] till förordning nr 1493/1999 – som infördes för att reglera konflikten mellan ett registrerat varumärke för ett vin eller en druvmust som är identiskt med skyddade ursprungsbeteckningar eller geografiska beteckningar för ett vin – en uttömmande förteckning över de fall av samexistens av de olika kännetecknen och mönsterskyddet för vinbeteckningar, eller kvarstår det under alla omständigheter fall där de yngre skyddade ursprungsbeteckningarna eller geografiska beteckningarna, i kraft av den allmänna principen att kännetecken inte får vara vilseledande, är ogiltiga eller inte ska skyddas för det fall den geografiska beteckningen med hänsyn till ett äldre varumärkes anseende skulle kunna vilseleda allmänheten om vinets rätta identitet?”

Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet

45 Genom handlingar som inkom till domstolens kansli den 14 respektive den 28 april 2025 begärde Duca di Salaparuta att den muntliga delen av förfarandet skulle återupptas med tillämpning av artikel 83 i domstolens rättegångsregler.

46 Till stöd för sin begäran har företaget gjort gällande att generaladvokaten i sitt förslag till avgörande grundade sig på felaktiga faktiska och rättsliga omständigheter för att besvara de frågor som ställts och följaktligen anförde argument som inte hade avhandlats mellan parterna. Duca di Salaparuta har vidare hävdat att det strider mot företagets rätt till en offentlig förhandling att ingen muntlig förhandling hölls vid domstolen, trots att det begärt detta, en rättighet som stadfästs i artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950.

47 Enligt artikel 83 i rättegångsreglerna får domstolen visserligen, efter att ha hört generaladvokaten, när som helst besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan de parter eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

48 Det ska emellertid i detta hänseende inledningsvis påpekas att innehållet i generaladvokatens förslag till avgörande inte i sig kan utgöra en sådan ny omständighet. Det skulle göra det möjligt för parterna att, genom att åberopa en sådan omständighet, bemöta förslaget till avgörande. Generaladvokatens förslag till avgörande kan emellertid inte avhandlas av parterna. Som EU-domstolen har slagit fast framgår det av artikel 252 FEUF att generaladvokatens roll består i att vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i mål som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver att ett sådant förslag läggs fram och att syftet med detta är att biträda domstolen vid fullgörandet av dess uppgift att säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av fördragen. Enligt artikel 20 fjärde stycket i stadgan och artikel 82.3 i rättegångsreglerna ska det muntliga förfarandet avslutas genom generaladvokatens förslag till avgörande. Förslaget till avgörande föredras efter förhandlingen med parterna och utgör inledningen till domstolens överläggning. Det rör sig således inte om ett yttrande riktat till domarna eller parterna från en myndighet utanför domstolen, utan om en enskild, motiverad och offentligt formulerad ståndpunkt från en av institutionens medlemmar (dom av den 8 maj 2025, Beevers Kaas, C-581/23, EU:C:2025:323, punkt 29 och där angiven rättspraxis).

49 Domstolen konstaterar i förevarande fall, efter att ha hört generaladvokaten, att de omständigheter som Duca di Salaparuta anfört inte omfattar någon ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på det avgörande som domstolen ska meddela i förevarande mål och att målet inte ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol. Duca di Salaparuta har i själva verket ifrågasatt att vissa avsnitt i generaladvokatens förslag till avgörande är välgrundade. Detta kan dock inte motivera dess begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet. Slutligen förfogar domstolen över alla nödvändiga uppgifter efter det skriftliga och det muntliga förfarandet, och den har således tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet för att kunna avgöra detta.

50 Vidare ska det erinras om att varken artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna föreskriver någon absolut skyldighet att hålla en offentlig förhandling och kräver inte nödvändigtvis att en förhandling hålls i alla förfaranden. Detta gäller i synnerhet när det i målet inte uppkommer några faktiska eller rättsliga frågor som inte kan avgöras på lämpligt sätt på grundval av handlingarna i målet och parternas skriftliga yttranden. Artikel 76.2 i rättegångsreglerna föreskriver just att domstolen får besluta att inte hålla någon muntlig förhandling, om den anser att den – mot bakgrund av de inlagor och yttranden som har getts in under den skriftliga delen av förfarandet – har tillräckligt underlag för att avgöra målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 december 2021, Euro Box Promotion m.fl., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 och C-840/19, EU:C:2021:1034, punkterna 123 och 124 och där angiven rättspraxis).

51 Till stöd för sina respektive överklaganden har klagandena huvudsakligen anfört två identiska grunder.

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning

52 Den italienska regeringen har ifrågasatt de nationella domstolarnas behörighet att pröva en tvist i vilken frågan om en unionsrättsakts giltighet är i fråga och har gjort gällande att i den mån Duca di Salaparuta har yrkat att registreringen av AOP Salaparuta, som utgör en unionsrättsakt, ska ogiltigförklaras, är det unionsdomstolen som är behörig att ogiltigförklara en sådan registrering enligt artikel 263 FEUF.

53 Den italienska regeringen har för övrigt anfört att DOC Salaparuta aldrig har angripits vid de nationella domstolarna, trots att Duca di Salaparuta informerats om det nationella förfarandet för erkännande och beretts tillfälle att yttra sig i detta sammanhang.

54 Av detta följer att dessa påståenden i huvudsak syftar till att ifrågasätta huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning.

55 Det ska i detta hänseende påpekas att offentliggörandet av förteckningen över skyddade vinbeteckningar i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, i enlighet med artikel 54.4 och 54.5 i förordning nr 1493/1999, liksom införandet i det elektroniska registret över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar avseende vin, enligt artikel 51.1 i förordning nr 479/2008, inte kan anses ha rättsverkningar och därmed utgöra rättsakter mot vilka talan kan väckas i den mening som avses i artikel 263 FEUF, med hänsyn till att skyddet för skyddade vinbeteckningar är av automatisk karaktär.

56 Domstolen har nämligen i huvudsak slagit fast att i enlighet med artikel 54.5 i förordning nr 1493/1999 kan kommissionens införande i det elektroniska registret över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar för vin av vinbeteckningar som skyddats som ursprungsbeteckningar av medlemsstaterna före den 1 augusti 2009, inte anses ha bindande rättsverkningar som är kännetecknande för de rättsakter mot vilka talan kan väckas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 februari 2014, Ungern/kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkt 63).

57 Duca di Salaparuta kan således inte klandras för att inte ha väckt talan mot AOP Salaparuta direkt vid unionsdomstolen.

58 Såsom generaladvokaten påpekat i punkt 41 i sitt förslag till avgörande grundar sig begäran om förhandsavgörande dessutom på en dialog mellan domstolar, vilken bara inleds om den nationella domstolen bedömt att en sådan begäran är relevant och nödvändig (dom av den 12 februari 2008, Kempter, C-2/06, EU:C:2008:78, punkt 42 och där angiven rättspraxis, och dom av den 16 juli 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 59 och där angiven rättspraxis). Även om det är riktigt att det endast är EU-domstolen som kan ogiltigförklara en rättsakt som antagits av unionens institutioner, har den hänskjutande domstolen i förevarande fall, inom ramen för sin begäran om förhandsavgörande, endast begärt att domstolen ska fastställa den unionsrättsliga ram som är tillämplig på en eventuell konflikt mellan en skyddad vinbeteckning och ett äldre välkänt varumärke som registrerats för vin och som innehåller ett ord som är identiskt med denna beteckning.

59 Vidare ankommer det på den hänskjutande domstolen, och inte på EU-domstolen, att bedöma vilken inverkan det har på det nationella målet att Duca di Salaparuta eventuellt inte bestred DOC Salaparuta vid tidpunkten för erkännandet av den beteckningen. Under alla omständigheter kan en sådan avsaknad inte hindra den hänskjutande domstolen från att, inom ramen för en begäran om förhandsavgörande om tolkning, vända sig till EU-domstolen för att få fastställt den unionsrättsliga ram som är tillämplig på en sådan konflikt som den som avses i punkten ovan.

60 Av det ovan anförda följer att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning.

Prövning av tolkningsfrågorna

61 Den hänskjutande domstolen har ställt sina frågor, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 51 i förordning nr 479/2008, artikel 118s i förordning nr 1234/2007 och artikel 107 i förordning nr 1308/2013 ska tolkas så, att artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 respektive artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 är tillämpliga på en konflikt mellan en vinbeteckning som är skyddad i enlighet med artikel 54 i förordning nr 1493/1999 och äldre välkända varumärken som registrerats för viner som innehåller ord som är identiska med denna beteckning, eller om denna konflikt ska lösas enbart på grundval av punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till sistnämnda förordning.

62 Det ska inledningsvis påpekas att i artikel 54.1 i förordning nr 1493/1999 definierades kvalitetsviner fso som viner som uppfyllde bestämmelserna i avdelning VI i denna förordning samt de gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser som antagits i detta avseende.

63 I artikel 54.4 och 54.5 i nämnda förordning föreskrevs ett unionsrättsligt skydd för kvalitetsviner fso som erkänts i nationell rätt. Enligt artikel 54.4 skulle medlemsstaterna till kommissionen överlämna den förteckning över kvalitetsviner fso som de godkänt, med angivande av, för vart och ett av dessa kvalitetsviner fso, närmare uppgifter om de nationella bestämmelser som reglerar framställningen av dessa viner. Enligt artikel 54.5 skulle kommissionen offentliggöra denna förteckning i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

64 I förevarande fall ingår DOC Salaparuta i kategorin kvalitetsvin fso enligt artikel 54.1 i förordning nr 1493/1999. Såsom framgår av handlingarna i målet anmäldes förteckningen över dessa viner till kommissionen och offentliggjordes, i enlighet med artikel 54.5 i denna förordning, den 8 augusti 2009 i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* som AOP Salaparuta (EUT C 187, 2009, s. 1).

65 I artikel 52.1 i samma förordning preciserades att namnet på ett område där ett kvalitetsvin fso framställs ”inte [får] användas för att beteckna produkter från vinsektorn som inte härrör från det området och/eller produkter som inte betecknas med det namnet i enlighet med bestämmelserna i relevanta gemenskapsregler eller nationella regler”. Detsamma gällde om en medlemsstat bland annat hade tilldelat ett kvalitetsvin fso namnet på en kommun. Genom denna bestämmelse infördes således en bestämmelse som syftade till att skydda geografiska beteckningar mot att de ord som de bestod av användes i andra kännetecken.

66 Vad gäller en eventuell konflikt mellan en sådan skyddad beteckning och ett äldre välkänt varumärke som innehåller ord som är identiska med denna beteckning, föreskrevs i punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till förordning nr 1493/1999 att en sådan konflikt kunde lösas med tillämpning av ett system för samexistens mellan beteckningen och varumärket.

67 Det framgick särskilt av denna bestämmelse att innehavaren av ett välkänt och registrerat märkesnamn för ett vin eller en druvmust som innehåller ord som är identiska med namnet på ett specificerat område eller namnet på en geografisk enhet som är mindre än ett specificerat område fick fortsätta att använda detta märkesnamn, om märkesnamnet överensstämde med den ursprungliga innehavarens eller den ursprungliga namnupplåtarens identitet, under förutsättning att märkesnamnet registrerades minst 25 år före producentmedlemsstatens officiella erkännande av ifrågavarande geografiska namn, i enlighet med gemenskapens relevanta bestämmelser för kvalitetsviner fso och att märkesnamnet faktiskt använts utan uppehåll. Det angavs dessutom i punkt F.2 tredje stycket i bilaga VII till förordning nr 1493/1999 att dessa märkesnamn inte fick åberopas mot användningen av de namn på geografiska enheter som används för att beteckna bland annat ett kvalitetsvin fso.

68 Av detta följer att enligt punkt F.2 andra och tredje styckena i punkt F i bilaga VII till förordning nr 1493/1999 skulle en skyddad vinbeteckning ges företräde framför äldre välkända varumärken innehållande ord som är identiska med denna beteckning, genom att det, under förutsättning att de villkor som föreskrevs i denna bestämmelse var uppfyllda, var tillåtet att fortsätta att använda sådana märken.

69 Eftersom DOC Salaparuta, såsom framgår av begäran om förhandsavgörande, erkändes den 8 februari 2006, det vill säga enligt förordning nr 1493/1999, och eftersom denna skyddade vinbeteckning motsvarade kvalitetsviner fso, i den mening som avses i artikel 54.1 i denna förordning, ska en konflikt mellan en sådan beteckning och äldre välkända varumärken som registrerats för viner, vilka innehåller ord som är identiska med denna beteckning, regleras på grundval av bestämmelserna i nämnda förordning och särskilt på grundval av punkt F.2 i bilaga VII till den förordningen. En sådan slutsats bekräftas för övrigt av den uttryckliga hänvisningen till artikel 54.4 och 54.5 i samma förordning vid delgivningen och offentliggörandet av DOC Salaparuta i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, som nämns i punkt 64 ovan.

70 Duca di Salaparuta har emellertid vid de nationella domstolarna och i sina yttranden till domstolen åberopat tillämpningen av artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 eller artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013. Företaget anser nämligen att eftersom en ny registrering av AOP Salaparuta offentliggjordes den 8 augusti 2009, är det dessa nya regler som är tillämpliga på konflikten i målet. Under dessa omständigheter vill den hänskjutande domstolen få klarhet i vilken betydelse dessa bestämmelser har för lösningen av en sådan konflikt.

71 Det ska i detta hänseende inledningsvis påpekas att unionslagstiftaren, genom de tre bestämmelser som nämns i föregående punkt, har föreskrivit att ingen beteckning ska skyddas som ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning om skyddet, med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé, kan vilseleda konsumenten om det aktuella vinets rätta identitet.

72 Det ska för övrigt konstateras, såsom angavs i skäl 5 i förordning nr 479/2008, att den unionsordning som är tillämplig på vinsektorn genom denna förordning har ändrats i grunden för att uppnå mål som bland annat rör vinernas kvalitet. Den förordningen ändrade och upphävde förordning nr 1493/1999 och var tillämplig från och med den 1 augusti 2009.

73 Det nya regelverket om skyddade beteckningar innebär förvisso att en fördjupad prövning ska göras av varje ansökan om skydd för en vinbeteckning, en prövning som sker i två etapper, först på nationell nivå och sedan på unionsnivå, och att kommissionen har en faktisk beslutanderätt när det gäller att antingen bevilja eller inte bevilja skydd för ursprungsbeteckningen eller den geografiska beteckningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 februari 2014, Ungern/kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkt 74). Så är dock inte fallet beträffande vinbeteckningar som redan är skyddade i enlighet med artikel 54 i förordning nr 1493/1999.

74 I enlighet med den sistnämnda bestämmelsen har medlemsstaterna nämligen till kommissionen överlämnat den förteckning över kvalitetsviner fso som de har godkänt, varvid de för vart och ett av dessa viner har hänvisat till de nationella bestämmelser som reglerar deras produktion och framställning. I enlighet med artikel 54.5 i denna förordning, och utan någon ytterligare undersökning från kommissionens sida, gjorde kommissionen därefter inget mer än att publicera denna förteckning i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

75 Enligt övergångsbestämmelserna i artikel 51.1 i förordning nr 479/2008 var de vinbeteckningar som var skyddade enligt artikel 54 i förordning nr 1493/1999 ”automatiskt” skyddade enligt förordning nr 479/2008. I denna artikel 51 stadgades också att kommissionen skulle föra in dessa beteckningar i det elektroniska registret över skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar för vin, som är tillgängligt för allmänheten.

76 Såsom återspeglas i skäl 36 i förordning nr 479/2008 var syftet med det övergångssystem som föreskrivs i artikel 51.1 i förordningen att undanta ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar som redan fanns i unionen från tillämpningen av det nya granskningsförfarandet och att begränsa möjligheterna att avregistrera dessa beteckningar, detta av rättssäkerhetsskäl (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 februari 2014, Ungern/kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkt 57).

77 Samma automatiska skydd garanterades enligt artikel 118s i förordning nr 1234/2007, som syftar till att av rättssäkerhetsskäl upprätthålla skyddet för vinbeteckningar som var skyddade före den 1 augusti 2009 i nationell rätt och följaktligen på unionsnivå enligt artikel 54 i förordning nr 1493/1999 (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 februari 2014, Ungern/kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkterna 56 och 58).

78 Samma automatiska ordning för skydd av vinbeteckningar som är skyddade enligt artikel 54 i förordning nr 1493/1999 har återigen bekräftats av lagstiftaren i artikel 107 i förordning nr 1308/2013, genom vilken förordning nr 1234/2007 upphävdes från och med den 1 januari 2014, utan att det påverkar tillämpningen av vissa bestämmelser i denna förordning.

79 Av detta följer i förevarande fall, med hänsyn till att det skydd som föreskrivs i förordningarna nr 479/2008, nr 1234/2007 och nr 1308/2013 är automatiskt, att en beteckning som AOP Salaparuta, som har meddelats och offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, serie C, med en uttrycklig hänvisning till artikel 54.4 och 54.5 i förordning nr 1493/1999, ska anses utgöra en utvidgning av den nationellt skyddade vinbeteckningen och inte resultatet av en ny registrering.

80 En sådan tolkning stöds för övrigt, såsom kommissionen har hävdat i sitt yttrande, av utvecklingen av de bestämmelser som reglerar skyddet av vinbeteckningar. Unionslagstiftningen om ett system för erkännande och skydd av geografiska beteckningar inom vinsektorn har således antagits i successiva etapper. Kommissionen har korrekt understrukit att förordning nr 1493/1999 innehöll grundläggande, icke detaljerade regler som inte var anpassade till det system med geografiska beteckningar som redan var i kraft inom livsmedelssektorn, eftersom dessa regler ingick i en övergångsfas mellan det skydd som medlemsstaterna ger och det skydd som beviljas på unionsnivå.

81 Det ska dessutom påpekas att det i princip inte var möjligt att återkalla ett skydd för en vinbeteckning som föreskrivs i artikel 50 i förordning nr 479/2008 och motsvarande bestämmelser i förordningarna nr 1234/2007 och nr 1308/2013 med avseende på vinbeteckningar som är skyddade enligt artikel 54 i förordning nr 1493/1999.

82 Enligt artikel 51.4 första stycket i förordning nr 479/2008 och motsvarande bestämmelser i förordningarna nr 1234/2007 och 1308/2013, det vill säga artikel 118s.4 första stycket respektive artikel 107.3 första stycket, var en sådan möjlighet till återkallande nämligen inte tillämplig på sådana beteckningar.

83 Genom artikel 51.4 andra stycket i förordning nr 479/2008, liksom motsvarande bestämmelser i förordningarna nr 1234/2007 och nr 1308/2013, infördes emellertid ett undantag från denna regel i den meningen att det till och med den 31 december 2014 kunde beslutas på kommissionens initiativ att återkalla det skydd som beviljats de skyddade vinbeteckningar som avses i artikel 51.1 i förordning nr 479/2008 om de inte uppfyllde villkoren i artikel 34 i denna förordning. Unionslagstiftaren har således begränsat möjligheten att återkalla skyddade beteckningar som omfattas av övergångsbestämmelserna i förordning nr 479/2008 till uttryckligen angivna fall.

84 Eftersom övergångsbestämmelserna innebär en automatisk utvidgning av skyddet för vinbeteckningar som är skyddade enligt artikel 54 i förordning nr 1493/1999 och dessutom uttryckligen reglerar de fall då dessa beteckningar återkallas, ska det anses att varken artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 eller artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 är tillämplig på en sådan konflikt som den som föreligger i målet vid den nationella domstolen.

85 Artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 och artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 är nämligen tillämpliga på ansökningar om skydd som omfattas av det nya system som införts genom förordning nr 479/2008, såsom avses i punkt 73 ovan, och inte på skyddade vinbeteckningar som erkänts enligt systemet i förordning nr 1493/1999. Som framgår av själva rubriken till de artiklar i vilka dessa bestämmelser återfinns, det vill säga ”Grunder för att avslå en ansökan om skydd” eller ”Ytterligare grunder för att avslå en ansökan om skydd”,

föreskrivs i dessa bestämmelser endast att registrering av en ny beteckning ska vägras på grund av en konflikt med ett äldre välkänt varumärke, och inte att en beteckning som redan har registrerats enligt artikel 54.4 och 54.5 i förordning nr 1493/1999 ska återkallas.

86 Det framgår för övrigt av själva ordalydelsen i punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till sistnämnda förordning att denna bestämmelse avser det fallet att ett välkänt och registrerat märkesnamn för ett vin eller en druvmust innehåller ord som är identiska med namnet på en beteckning och föreskriver att det varumärket och den beteckningen under vissa villkor kan samexistera. Unionslagstiftaren har således, vid tidpunkten för antagandet av förordning nr 1493/1999, med nödvändighet ansett att en sådan beteckning kan registreras trots att det finns ett äldre välkänt varumärke.

87 Det kan tilläggas att även om artikel 14.3 i rådets förordning (EEG) nr 2081/92 av den 14 juli 1992 om skydd för geografiska och ursprungsbeteckningar för jordbruksprodukter och livsmedel (EGT L 208, 1992, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 43, s. 153), som inte var tillämplig på vinprodukter, föreskrev att en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning inte skulle registreras när detta med hänsyn till ett varumärkes anseende och renommé och den tid som det använts var ägnat att vilseleda konsumenten om produktens rätta identitet, ska det påpekas att unionslagstiftaren avsiktligt valde att inte införa någon motsvarande bestämmelse i förordning nr 1493/1999.

88 En konflikt mellan en vinbeteckning som är skyddad på nationell nivå – ett skydd som därefter automatiskt utvidgas på unionsnivå – och äldre välkända varumärken som registrerats för viner, vilka innehåller ord som är identiska med denna beteckning, ska följaktligen lösas med tillämpning av punkt F.2 i bilaga VII till förordning nr 1493/1999, eftersom unionslagstiftaren har avsett att en sådan beteckning ska ges företräde framför nämnda varumärken, samtidigt som det föreskrivs ett system för samexistens dem emellan.

89 Det ska även tilläggas att bestämmelserna i artikel 22 i TRIPs-avtalet, artikel 10a i Pariskonventionen och artikel 3a i Madridöverenskommelsen – vilka Duca di Salaparuta har åberopat och vilka nämns i begäran om förhandsavgörande, avseende påståendet att det skydd som införts genom förordning nr 1493/1999 är ofullständigt – ska anses sakna betydelse i detta avseende.

90 Enligt artikel 22.1 i TRIPs-avtalet avses med uttrycket ”geografiska ursprungsbeteckningar” beteckningar som anger att en vara har sitt ursprung i en WTO-medlems territorium, eller i en region eller ort inom detta territorium, om varans egenskaper, rykte eller andra karaktäristiska egenskaper i huvudsak kan hänföras till dess geografiska ursprung.

91 Domstolen har emellertid redan slagit fast att bestämmelserna i detta avtal, med hänsyn till avtalets art och systematik, inte har direkt effekt. Dessa bestämmelser skapar således inte heller några rättigheter för enskilda som de kan göra gällande direkt vid domstol med stöd av unionsrätten (dom av den 27 februari 2024, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, punkt 63 och där angiven rättspraxis).

92 Vad gäller artikel 10a i Pariskonventionen, som bland annat förbjuder varje omständighet som kan skapa förväxling med en konkurrents varor, ska bestämmelserna i denna artikel anses ha samma verkan som dem som följer av TRIPs-avtalet. Såsom domstolen redan har slagit fast har nämligen de regler som föreskrivs i vissa artiklar i den konventionen införlivats med TRIPs-avtalet, vilket ingåtts av unionen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 2024, EUIPO/The

KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2024:172, punkt 80 och där angiven rättspraxis). I artikel 2.1 i det avtalet föreskrivs närmare bestämt att WTO:s medlemmar, däribland unionen, ska uppfylla artiklarna 1–12 och 19 i Pariskonventionen beträffande delarna II–IV i avtalet, vilka omfattar artiklarna 9–62 i samma avtal.

93 Vad beträffar Madridöverenskommelsen framgår det av artikel 3a i denna att de länder som omfattas av Madridöverenskommelsen förbinder sig att förbjuda användning av alla reklamuppgifter som kan vilseleda allmänheten beträffande varornas ursprung i samband med försäljning, spridning eller utbjudande av varor. Eftersom den bestämmelsen i sak är jämförbar med artikel 22 i TRIPs-avtalet, ska den även anses sakna direkt effekt och kan således inte ge upphov till rättigheter för enskilda som de kan göra gällande direkt vid domstol med stöd av unionsrätten.

94 Dessa bestämmelser i internationell rätt kan under alla omständigheter inte påverka slutsatsen att det system som föreskrivs i punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till förordning nr 1493/1999 är fullständigt.

95 Av vad som anförts följer att tolkningsfrågorna ska besvaras på följande sätt. Artikel 51 i förordning nr 479/2008, artikel 118s i förordning nr 1234/2007 och artikel 107 i förordning nr 1308/2013 ska tolkas så, att artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007 respektive artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 inte är tillämpliga på en konflikt mellan en vinbeteckning som är skyddad i enlighet med artikel 54 i förordning nr 1493/1999 och äldre välkända varumärken som registrerats för viner som innehåller ord som är identiska med denna beteckning. En sådan konflikt ska lösas enbart på grundval av punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till sistnämnda förordning.

Rättegångskostnader

96 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artikel 51 i rådets förordning (EG) nr 479/2008 av den 29 april 2008 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin, om ändring av förordningarna (EG) nr 1493/1999, (EG) nr 1782/2003, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 3/2008 samt om upphävande av förordningarna (EEG) nr 2392/86 och (EG) nr 1493/1999, artikel 118s i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (enda förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 491/2009 av den 25 maj 2009, och artikel 107 i rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007

ska tolkas så,

att artikel 43.2 i förordning nr 479/2008, artikel 118k i förordning nr 1234/2007, i dess lydelse enligt förordning 491/2009, respektive artikel 101.2 i förordning nr 1308/2013 inte är tillämpliga på en konflikt mellan en vinbeteckning som är skyddad i enlighet med artikel 54 i rådets förordning (EG) nr 1493/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för vin och äldre välkända varumärken som registrerats för viner som innehåller ord som är identiska med denna beteckning. En sådan konflikt ska lösas enbart på grundval av punkt F.2 andra stycket i bilaga VII till sistnämnda förordning.

Underskrifter